

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d. : 1 februari 2024
Commissievergadering d.d : 16 januari 2024
Portefeuillehouder : de heer H. Wijkhuisen (wethouder)
Zaaknummer : 1220027
Productiedatum : 30 november 2023

Onderwerp

Dit voorstel verzoekt de raad diverse budgetten vrij te geven die betrekking hebben op het Programma Duurzaamheid 2023-2024.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 december 2023

besluit:


1. Een budget van € 240.900 ten behoeve van de Lokale Aanpak Isolatie (eerste tranche jaren 2023/2024) beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen;
2. Een budget van € 114.943 ten behoeve van de Nationale Isolatieaanpak (NIP) beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen;
3. Een budget van € 72.979 (tweede tranche) ten behoeve van de aanpak energiearmoede beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen;
4. Een budget van € 188.800 ten behoeve van uitbreiding uitvoeringscapaciteit klimaat- en energiebeleid beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen.

De raad voornoemd, d.d.

de griffier,



de voorzitter,



2023 00 1932

Voorgesteld besluit

1. Een budget van € 240.900 ten behoeve van de Lokale Aanpak Isolatie (eerste tranche jaren 2023/2024) beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen;
2. Een budget van € 114.943 ten behoeve van de Nationale Isolatieaanpak (NIP) beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen;
3. Een budget van € 72.979 (tweede tranche) ten behoeve van de aanpak energiearmoede beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen;
4. Een budget van € 188.800 ten behoeve van uitbreiding uitvoeringscapaciteit klimaat- en energiebeleid beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen.

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding

Op 30 november 2023 heeft de raad het programma Duurzaamheid 2023-2024 vastgesteld. Daarin is opgenomen dat ter uitvoering van het programma specifieke uitkeringen van het Rijk beschikbaar zijn. Dit voorliggende raadsvoorstel verzoekt de raad in het kader van het budgetrecht van de raad, om het beschikbaar stellen van middelen waartegenover al Rijksuitkeringen zijn ontvangen. Puntsgewijs worden die bij onderdeel "Gedachtegang" toegelicht.

Beoogd effect

Met de beschikbaarstelling van de benodigde middelen kan de ambtelijke organisatie met meer slagkracht uitvoering geven aan de nationale en lokale beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in het duurzaamheidsprogramma 2024.

Politieke keuzeruimte

De afgelopen jaren is in Nederland (en wereldwijd) het klimaatbeleid van de grond gekomen, maar er is nog een lange weg te gaan. Het Rijk heeft sinds 2023 structurele financiering voor gemeentes beschikbaar gesteld om te bouwen aan een uitvoeringsorganisatie. Daarnaast heeft het Rijk dus diverse budgetten beschikbaar gesteld om ook inhoudelijk aan de opgave te werken. Bij het niet benutten van deze budgetten vervallen die weer aan het Rijk.

Gedachtegang

Argumenten

Lokale aanpak isolatie

Op 9 november 2023 is bij beschikking een specifieke (Rijks)uitkering van € 240.900 toegekend, zijnde de eerste tranche (2023/2024, te besteden uiterlijk eind 2026) van het [Nationaal Isolatieprogramma \(NIP\)](#). Het NIP is een Rijks-programma waarin samen met gemeentes en corporaties wordt opgetrokken om woningen met een energielabel D, E, F of G uiterlijk in 2030 naar een hoger energielabel te hebben geïsoleerd. In een drietal tranches tot 2030 krijgen gemeentes de mogelijkheid om die middelen met een onderbouwing aan te vragen. De eerste tranche is door Bloemendaal aangevraagd en de beschikking is ontvangen. Met deze middelen kan Bloemendaal onder meer een subsidieregeling ontwerpen bestemd voor particuliere huishoudens met een verhoogde kans op energiearmoede en met een slecht energielabel (D of hoger). De raad is per brief van 27 juni 2023 op hoofdlijnen geïnformeerd over de beoogde aanpak voor Bloemendaal en zal begin 2024 opnieuw worden geïnformeerd over de definitieve aanpak.

Om de middelen vrij te geven wordt de raad voorgesteld de ontvangen specifieke (Rijks)uitkering Lokale Aanpak Isolatie ad € 240.900 (eerste tranche jaren 2023/2024) beschikbaar te stellen.

Nationale isolatieaanpak (NIP)

Op 29 juni 2022 is bij beschikking een aanvullende specifieke Rijksuitkering toegekend voor het ontwikkelen van een aanpak voor het NIP. Door het toevoegen van dit bedrag van € 114.943 aan het Bloemendaalse uitvoeringsbudget, kan er een robuuste en effectieve aanpak plaatsvinden om versneld het aantal woningen met label DEFG omlaag te krijgen. Om de middelen vrij te geven wordt de raad voorgesteld de ontvangen specifieke Rijksuitkering ad € 114.943 voor de Nationale Isolatieaanpak (NIP) beschikbaar te stellen.

Aanpak energiearmoede

In diezelfde beschikking van 29 juni 2022 is een bedrag van € 72.979 toegekend zijnde de 2^e tranche Rijksmiddelen voor *aanpak energiearmoede*. De raad is per brief van 22 oktober 2022 geïnformeerd over de aanpak energiearmoede en heeft de 1^e tranche van € 72.979 bij vaststelling van de Zomernota 2022 d.d. 7 juli 2022 beschikbaar gesteld. Een op 29 juni 2023 ontvangen 3^e tranche energiearmoede-middelen van € 101.482 wordt vooralsnog nu *niet* aangevraagd, maar met het oog op de bestedingstermijn van de ontvangen Rijksmiddelen voor energiearmoede-middelen, dienen die uiterlijk eind 2025 te zijn besteed.

Deze 3 specifieke uitkeringen zijn door het Rijk aan gemeentes verstrekt onder voorwaarde dat deze middelen worden besteed aan ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen.

In Bloemendaal zijn deze middelen tot dusver ingezet voor de zogeheten witgoedwissel, waarbij huishoudens met een laag inkomen en een *energie onzuinig* apparaat deze zonder kosten kunnen omwisselen voor een *energiezuinig* apparaat. Hierin is het afgelopen jaar nauw samengewerkt met IASZ en inmiddels hebben al meer dan 70 huishoudens een nieuw witgoedapparaat ontvangen. Er resteert op dit moment (november 2023) nog slechts een budget van € 21.000. Daarnaast is de verwachting dat een van beide woningcorporaties in 2024 een subsidieaanvraag doet bij de gemeente om de verwarmingsinstallaties van hun bezit beter af te stellen. Op grond van de voorwaarden van de Rijksmiddelen kan zo'n aanvraag door de gemeente worden gefaciliteerd en daarom wordt de raad voorgesteld de 2^e tranche van € 72.979 voor de aanpak energiearmoede beschikbaar te stellen.

Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE)

Bij beschikking van 3 mei 2023 is aan de gemeente Bloemendaal voor de jaren 2023, 2024 en 2025 een bedrag van € 1.296.387 toegekend, zijnde ruim € 430.000 per jaar om uitvoering te geven aan het klimaatakkoord en de lokale invulling daarvan. Deze middelen zijn bedoeld om de uitvoeringscapaciteit te vergroten door uitbreiding van het aantal fte's (de zogeheten CDOKE-middelen). Begin oktober 2023 hebben de provinciale toezichthouders in overleg met de ministeries van EZK, BZK en de provincies besloten dat gemeenten het bedrag dat zij in 2023 ontvangen voor de klimaat- en energiegelden mogen opnemen als structurele baat in de begroting 2024 voor de jaren 2024 tot en met 2027. Daarmee kunnen tegenover de structurele personele lasten van de organisatie ook structurele baten worden gepresenteerd in de begroting (deze baten mogen overigens niet hoger zijn dan de lasten). Dit is mogelijk omdat met het Rijk afspraken zijn gemaakt die zekerheid over de uitvoeringsmiddelen voor decentrale overheden bieden voor de periode vanaf 2026 tot 2030.

Om krachtig uitvoering te geven aan de beleidsdoelstellingen is het nu nodig om de beschikbare middelen voor extra uitvoeringscapaciteit te benutten en de raad te verzoeken om vrijgave van middelen waarmee twee extra fte's kunnen worden aangenomen. Op 9 november jl. heeft de raad de begroting 2024 vastgesteld waarin rekening is gehouden met een inkomstenpost van € 432.129 zijnde specifieke rijksuitkeringsgelden voor het jaar 2024. In diezelfde begroting is slechts rekening gehouden met 2 fte waarmee de uitvoeringscapaciteit voor het klimaat- en energiebeleid nog onvoldoende is belegd en de beschikbare CDOKE-gelden deels onbenut blijven. Om krachtig uitvoering te geven aan het klimaatakkoord en het door u vastgestelde Duurzaamheidsprogramma 2023-2024 is inzet van extra personele middelen noodzakelijk. Om vorengenoemde redenen wordt de raad voorgesteld een bedrag van maximaal € 188.800, zijnde 2 fte voor uitvoeringscapaciteit klimaat- en energiebeleid beschikbaar te stellen. De geraamde personele kosten ad € 188.800 worden verantwoord in programma 7 "Volksgezondheid en Milieu" en kunnen binnen het geraamde positieve begrotingsresultaat 2024 worden opgevangen. Immers de CDOKE-gelden van het Rijk voor 2024 maken al onderdeel uit van de vastgestelde begroting. Met deze twee extra fte en de reeds aangenomen formatie wordt het beschikbare CDOKE-budget niet overschreden.

Kanttekeningen

n.v.t.

Alternatieven

n.v.t.

Overwegingen van het college

n.v.t.

Middelen

Financiële middelen

De kosten voor de Lokale Aanpak Isolatie worden geraamd op een bedrag van € 240.900 (eerste tranche jaren 2023/2024) en voor 100% gedekt door de ontvangen Rijksuitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal isolatieprogramma (NIP). Zowel lasten als baten worden verantwoord op programma 8 "Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing". Voor de begroting 2024 is dit budgettair neutraal. De raad wordt voorgesteld het budget van € 240.900 beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen. Dit is onderdeel van besluitvorming.

De kosten voor het ontwikkelen van een robuuste en effectieve aanpak om in het kader van het NIP versneld het aantal woningen met label DEFG te verminderen worden geraamd op een bedrag van € 114.943 en voor 100% gedekt door de ontvangen aanvullende specifieke rijksuitkering voor de Nationale Isolatieaanpak (NIP). Zowel lasten als baten worden verantwoord op programma 8 "Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing". Voor de begroting 2024 budgettair neutraal. De raad wordt voorgesteld het budget van € 114.943 beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen. Dit is onderdeel van besluitvorming.

De kosten voor de 2e tranche aanpak energiearmoede worden geraamd op een bedrag van € 72.979 en voor 100% gedekt door de ontvangen specifieke rijksuitkering aanpak energiearmoede. Dus budgettair neutraal voor de begroting 2024. Zowel lasten als baten worden verantwoord op programma 7 "Volksgezondheid en milieu". De raad wordt voorgesteld het budget van € 72.979 beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen. Dit is onderdeel van besluitvorming.

De kosten voor de extra uitbreiding van 2 fte voor de uitvoeringsorganisatie van het klimaat- en energiebeleid en het Duurzaamheidsprogramma 2023-2024 worden geraamd op een bedrag van € 188.800 en kunnen binnen de kaders van een sluitende vastgestelde begroting 2024 worden opgevangen waar de daarvoor bestemde CDOKE-gelden deel van uit maken. Zowel lasten als baten worden verantwoord op programma 7 "Volksgezondheid en Milieu". De raad wordt voorgesteld het budget van € 188.800 beschikbaar te stellen en de begroting 2024 te wijzigen. Dit is onderdeel van besluitvorming.

Fiscale consequenties

Voor de besteding van de middelen gelden verschillende BTW regimes. Indien de middelen worden ingezet c.q. aangemerkt als individuele verstrekking dan wordt de BTW als kostprijsverhogend bestempeld en wordt deze niet gecompenseerd en maakt om die reden onderdeel uit van de beschikbaar gestelde budgetten. Zo zullen verstrekte subsidiegelden worden aangemerkt als individuele verstrekking en om die reden als kostprijsverhogend worden gelabeld. Daarentegen kan de BTW op de gemeentelijke kosten ter voorbereiding van het klimaat- en energiebeleid wel weer worden gecompenseerd uit het BTW compensatiefonds. Om die reden is het van belang om bij de verantwoording van de lasten verschillende kostensoorten te hanteren met bijpassende BTW-labels. Bij de vastlegging van de begrotingswijziging in combinatie met de inrichting van het financieel rekeningsschema zal het juiste BTW-label worden toegekend.

Personele middelen

Een van de voorstellen verzoekt om vrijgave van beschikbare rijksmiddelen om twee extra fte's aan te nemen.

Organisatorische middelen

n.v.t

Participatie

n.v.t

Communicatie

n.v.t

Samenwerking (Heemstede)

Er wordt al een aantal jaren met Heemstede informatie uitgewisseld en waar mogelijk samengewerkt.

Vervolgproces/evaluatie

Vervolgproces

n.v.t

Evaluatie

n.v.t

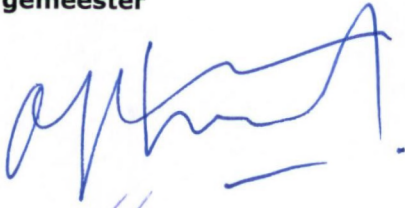
Bijlagen

n.v.t

Achterliggende documenten

Programma Duurzaamheid 2023-2024

, burgemeester

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, connected strokes. The signature is positioned to the right of the text ', burgemeester'.

, secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, prominent loop and several intersecting lines. The signature is positioned to the right of the text ', secretaris'.